

Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

GAZETA KRAKOWSKA

Dziennik Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

NR INDEKSU 35018
PLISSN 0208-7692

Kraków • Nowy Sącz • Tarnów ■ Czwartek, 24 VIII 1989 r. ■ Nr 196 (12601) ■ Rok XLI ■ Cena 50 zł ■ Wyd. 1

Wczoraj na Wiejskiej

Sejm uchwalił provizorium budżetowe

Pakt Ribbentrop — Molotow był nie tylko haniebny z moralnego punktu widzenia ale też sprzeczny z podstawowymi zasadami prawa międzynarodowego

WARSZAWA (PAP). Mimo że porządek szóstego posiedzenia Sejmu, które rozpoczęło się 23 bm, przewidywał końcową debatę nad sprawozdaniem sejmowych komisji o tzw. provizorium budżetowym i oświadczenie poselskie o projekcie ustawy o zniesieniu kary śmierci — to już wcześniej było wiadomo, że można oczekiwać rozszerzenia tematyki obrad. Przewidywania potwierdziły się: posiedzenie postanowiono przedłużyć na czwartek dla rozpatrzenia wniosku prezydenta o zmianę na stanowisku prezesa Rady Ministrów (co wiąże się z rezygnacją Czesława Kiszczaka i desygnowaniem na premiera

Nie będę premierem malowanym...

(Red. Janusz Hańderk komentuje z Sejmu)

Tadeusz Mazowiecki — co jest naturalne — wzbudza powszechne zainteresowanie. Na jego przedpołudniowe spotkanie z Obywatelskim Klubem Parlamentarnym poprzedzające wczorajsze posiedzenie plenarne Sejmu stawia się nadzwyczajnie liczna grupa obserwatorów. Kandy-

Prezydent przyjął delegację Komitetu ds. Rewaloryzacji Grobu Nieznanego Żołnierza

WARSZAWA (PAP). 23 bm, prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął delegację Obywatelskiego Komitetu ds. Rewaloryzacji Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie. Stanisław Skalski zapoznał prezydenta z dotychczasową działalnością merytoryczną komitetu oraz przedsięwzięciami dotyczącymi technicznej i finansowej strony realizacji idei rewaloryzacji grobu. W tym kontekście odniósł się również do niektórych dyskusyjnych problemów otoczenia grobu oraz projektów zabudowy placu Zwycięstwa. Prezydent przyjął także wnioski formułowane w pismach i listach nadesłanych przez historyków, przedstawicieli środowisk kombatanckich oraz inne osoby. Zaprezentował plany i zamierzenia na najbliższy okres, z myślą o tym, aby prace sfinalizować przed Dniem Zwycięstwa w 1990 roku. Prezydent Wojciech Jaruzelski, wyrażając swe zainteresowanie działalnością komitetu, podkreślił patriotyczno-wychowawcze znaczenie podjętej in-

Spotkanie L. Wałęsy z parlamentarzystami USA i Japonii

GDĄSK (PAP). Problemy ekonomiczne i gospodarcze współpracy państw zachodnich z Polską były przedmiotem rozmów, jakie 23 bm, w Gdańsku przeprowadził Lech Wałęsa z parlamentarzystami Stanów Zjednoczonych Ameryki i Japonii. Podczas rozmów z grona senatorów i kongresmenów USA pod przewodnictwem senatora Denisa de Concini mówiono m. in. o formach amerykańskiej pomocy, która nie powinna być zapobiegawcza, lecz przybrać charakter dwustronnej, obopólnie korzystnej współpracy.

Wywiad L. Wałęsy dla „Sankei”

TOKIO (PAP). W dzienniku japońskim „Sankei” z 22 bm, ukazał się wywiad z Lechem Wałesą, przeprowadzony w Gdańsku przez Nayuki Masao.

Opinie, z którymi trzeba się liczyć

Otwieramy na naszych łamach cykliczną rubrykę pt. „Opinie, z którymi trzeba się liczyć”, w której prezentować będziemy poglądy i propozycje tzw. dołów partyjnych. Być może niektóre z nich okażą się nie w pełni uzasadnione, kontrowersyjne lub ujawnią w nich rozgoryczenie wynikające z trudnej sytuacji politycznej i społecznej oraz niełatwej pozycji partii. Nie wolno jednak czekać aż ktoś za całą partię coś postanowi, załatwi, rozwiąże. Dzisiaj, jak nigdy dotąd, jest szansa na stanowienie o losach PZPR i jej programie przez każdego, kto ma coś istotnego do powiedzenia.

W Podgórzu alert dla partii

Wbrew słyszanym opiniom o zaniku wszelkiej działalności w komitetach partyjnych — w KD Podgórze w Krakowie było tego dnia, w godzinach popołudniowych, raczej gwarno. Jak mi opowiedziano przez cały niemal dzień, ale najczęściej po pracy, przychodzi tutaj członkowie partii, sekretarze, aktywiści partyjni, aby porozmawiać, wyliczyć się, usłyszeć słowa podtrzymujące na duchu, dowiedzieć się czy istnieją szanse na poprawę sytuacji, na niezbędne odroczenie partii.

Wszyscy mówią o złych nastrojach wśród załóg pracowniczych, rozgoryczonych katastrofalną sytuacją zaopatrzeniową, brakami podstawowych artykułów żywnościowych. Podkreślają, iż ludzie tracą cierpliwość i nadzieję na poprawę, co niemal całkowicie paraliżuje wszelkie inicjatywy społecznych i organizatorskich przedsięwzięć.

Rozmawiałem o tych i innych sprawach w lokalu podgórskiego komitetu partyjnego m. in. z Edwardem Poprawą z „Armatury”, Marią Popardą z „Telpodu”, Janem Siwkim z „Wistuli”, Stanisławem Chrzanem z „Igiopolu”, Ryszardem Gurbielem z MPK. Sekretarzem KD Zbigniew Suder i Józef Krzywda oderwali się już od pewnego czasu — jak sami mówią — od swych biur i papierów i większość czasu spędzają na rozmowach z członkami partii. Czują, iż utraciwszy status bardzo ważnych funkcjonariuszy dzielnicowych musza ta drogą wspomagać organizację partyjne i członków partii i odyskać wśród nich prestiż.

— Czytam od pewnego czasu organ pana Mazowieckiego — zwrócił się na wstępie Zbigniew Suder — bo muszę wiedzieć, o co zabiega „Solidarność”, jakie głosi poglądy, co proponuje...

— Więcej dzisiaj jest takich aktywistów partyjnych — mówi inni — którzy sięgają tak po tę lekturę. Okazuje się, że pod wieloma artykułami w opozycyjnej prasie możemy się podpisywać. Liczne bardzo krytyczne tej spostrzeżenia, opinie i sady odpowiadają rzeczywistości. Przykro jest nam, iż tyle razy sygnalizowaliśmy niemal to samo i jakoś nikt dotąd skutecznie nie zareagował. Teraz więc, jeśli się uda coś konkretnego zrealizować — laury zbierać będziemy nie my. Nam pozostanie jedynie gorzkość, nie zawsze przecież wynikająca ze sprawiedliwej oceny.

— Czy my jako partia mamy jeszcze coś do powiedzenia? — zapytuję towarzysza z MPK i sam odpowiada: wygląda na to, że nie mamy koncepcji dalszego istnienia i działania partii, nie mamy jasnej koncepcji wyjścia z kryzysu ekonomicznego i politycznego.

Pytam wielu rozmówców czy podzielają opinie, iż XI Zjazd powinien odbyć się dopiero w przyszłym roku. Sam uważam, że odwołanie terminu jego zwołania nie ma uzasadnienia, że odbyty szybko, na przykład za dwa miesiące, mógłby przynieść znacznie więcej korzyści niż po wielu miesiącach przygotowań przeróżnej celebracji „partyjno-akademickich” dyskusji itd.

Wszyscy rozmówcy podzielały mój pogląd. Jak mówili — baza partyjna wręcz podejrzewa istnienie jakichś poufnych uzgodnień pomiędzy szefostwem partii a innymi siłami politycznymi także w tej kwestii. Właśnie dlatego szybko zwołany zjazd byłby komuś nie na rękę, bo trzeba byłoby stać się twarzą w twarz z opinią społeczną, opinią całej bazy partyjnej, która jest w absolutnej większości za pluralizmem i za demokracją, ale nie za samolikwidacją partii i socjalizmu.

(DOKOŃCZENIE NA STR. 4)

KRÓTKO

(a) AKTUALNA sytuacja społeczno-gospodarcza i polityczna kraju, a także problemy ruchu związkowego — to 23 bm, główne tematy spotkania przewodniczącego OPZZ Alfreda Miodowicza z około 80-osobową grupą młodzieży z ZSMP z woj. katowickiego. Odbyło się ono w ośrodku wypoczynkowym ZSMP w Wilkasach k. Głizycka woj. suwalskie.

W RADZIECKICH republikach nadbałtyckich pakt Ribbentrop-Molotow potencyjnie został w 50. rocznicę przez setki tysięcy Litwinów, Łotyszów i Estończyków. W planowanej na wieczór demonstracji głównej ponad pół miliona osób utworzyło 600-kilometrowy „łańcuch rąk”.

Centralna prasa radziecka pisze krytycznie zarówno o pakcie z Hitlerem jak i o nacjonalistach z „Pri-baltyki”.

W PRASIE RFN rocznica paktu Ribbentrop-Molotow stała się okazją do porównania Hitlera ze Stalinem. Wyrażono zarazem obawę, że duża część konfliktów współczesnych ma swoje źródła w wydarzeniach 1939 roku.

W NRD przyznano po raz pierwszy, że pakt Ribbentrop-Molotow polegał m. in. na podpisaniu tajnego CIAŁA DALSZY NA STR. 2

Dwa spojrzenia: poselskie i opinii publicznej

Kontrowersje wokół kary śmierci

(Od red. Janusza Hańderka z Wiejskiej)

27 posłów z „solidarnościowego” Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego wniosło projekt ustawy o zniesieniu kary śmierci. Projektodawcy proponują zastąpienie wspomnianej kary — karą 25 lat pozbawienia wolności, a kary śmierci już prawomocnie orzeczone miałyby być zastąpione pozbawieniem wolności na okres lat 25. Pod projektem widnieją podpisy posłów Józefa Hennelewej i Jana Rokity z Krakowa, a także m.

in. Jacka Kuronia, Jana Litwńskiego, Andrzeja Łapickiego i Aleksandra Malachowskiego. Zdaniem autorów omawianego projektu, kara śmierci staje się anachronizmem. Zwolennicy jej utrzymania w naszym kodeksie karnym — twierdzą „solidarnościowi” — nie dostarczają przekonujących argumentów za koniecznością jej stosowania. „Dowiedzenia krajów — czytelnym dokumentem sporządzo-

ny przez grupę 27 parlamentarzystów — które zniósły o siebie karę śmierci nie wykazują wzrostu zagrożenia przestępstwami zagrożonymi podobnie tą karą. Ze względu na powyższe wydaje się celowe bezwarunkowe zniesienie kary śmierci, a nie tylko zawieszenie jej wykonania. I wydaje się celowe również zastąpienie kary śmierci karą dożywotniego więzienia. (...)

(DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

Cz. Kiszczak o T. Mazowieckim

WARSZAWA (PAP). Znam Tadeusza Mazowieckiego już od stosunkowo długiego czasu; jest to człowiek dużego formatu i wydaje mi się, że stanowisko premiera, jeżeli Sejm mu je powierzy, znajdzie się we właściwych rękach — powiedział 23 bm, dziennikarzom premier Czesław Kiszczak. Jest to człowiek mądry i z charakterem — dodał — a taki jest właśnie potrzebny na ten trudny okres. Osobliwie żywcem mu, aby został wybrany i będzie się szczerze cieszył, jeżeli trudna misja, która mu Sejm zleci, powiedzie się panu Mazowieckiemu.

Dziennikarce, korzystając z obecności Czesława Kiszczaka w hallu głównym Sejmu, doświadczyli w czym widzi on

największe problemy i zagrożenia dla nowego rządu. W gospodarce, w gospodarce i jeszcze raz w gospodarce — odparł bez wahania premier. Dodał jednocześnie, że PZPR będzie wspierać rząd premiera Mazowieckiego we wszystkich sprawach, które będą korzystne dla narodu — dla społeczeństwa. Jesteśmy zainteresowani — oświadczył Cz. Kiszczak — żeby w Polsce działo się jak najlepiej.

Kilka pytań miało charakter osobisty. Odpowiadając, Czesław Kiszczak stwierdził, iż zawsze jest umiarkowanym politykiem i uważa, że nie ma nigdy sytuacji, z której nie byłoby wyjścia. Tym wszystkim co dzieje się obecnie w

(DOKOŃCZENIE NA STR. 5)

W Tarnowskim nadal trwają strajki i protesty załóg pracowniczych

W Tarnowie mleko rozwożono taksówkami

(Inf. wł.) Zamiast o 6 rano dopiero około południa w niektórych tarnowskich sklepach można było wczoraj kupić mleko, ser biały czy też masło. Przyczyną był strajk o-kupacyjny ogłoszony w nocy nad ranem 23 bm, w Wojewódzkim Zakładzie Transportu Mleczarskiego w Tarnowie.

Jak poinformował nas Zygmunt Hudecek, prezes Wojewódzkiego Związku Spółdzielni Mleczarskich — w miejsce transportu mleczarskiego zaangażowano samochody różnych przedsiębiorstw i instytucji a także taksówkarzy, którzy rozwożili wyroby mle-

(DOKOŃCZENIE NA STR. 4)

Sprawy Uniwersytetu Ludowego w Wierchosławicach cd.

Oświadczenie Biura Wykonawczego ZG ZSMP w sprawie sytuacji w Uniwersytecie Ludowym ZSMP im. Wincentego Witosa w Wierchosławicach

W dniu 22.08.89 r. sytuacja UL ZSMP im. W. Witosa w Wierchosławicach uległa niebezpiecznemu zaostreniu. Okupująca uniwersytet grupa działaczy ZMW, nie wpuściła na teren obiektu pracowników

w tym także dyrektora placówki, uniemożliwiając im w ten sposób wypełnianie obowiązków służbowych i sprawowanie nadzoru nad porządkiem. W związku z powyższym, Biuro Wykonaw-

cze ZG ZSMP postanowiło zwrócić się do prokuratury o wszczęcie postępowania karnego wobec ucznia przemocy w celu zmuszenia pracowników ZSMP do zaniechania wy-

(DOKOŃCZENIE NA STR. 4)

Rozpoczyna działalność radiowo-telewizyjna redakcja programów katolickich

WARSZAWA (PAP). W niedzielę 3 września br. na antenie Polskiego Radia rozpoczęła emisję swoich audycji radiowo-telewizyjna redakcja programów katolickich. Została ona powołana do życia w następstwie porozumienia między Konferencją Episkopatu Polski a Komitetem ds. Radia i Telewizji z dnia 28 czerwca 1989 r. Informacja na ten temat zamieszczona została w

biuletynie prasowym Episkopatu Polski. Programy redakcji prezentowane na antenie radiowej będą obejmowały szeroki zakres tematyki. Znajdzie się w niej miejsce dla wprowadzenia w problematykę poszczególnych okresów liturgicznych i świąt kościelnych, a także szeroka informacja o życiu Kościoła powszechnego i Kościoła w (DOKOŃCZENIE NA STR. 5)

Jutro w Magazynie „Piątek”

■ Czaszy rządów Nikity Chruszczowa we wspomnieniach jego zięcia Aleksieja Adżubaja — drukujemy fragmenty pamiętnika „Tamte dziesięć lat”, który właśnie wchodzi na rynek księgarski.

■ W naszym kraju nie należy zadziierać z administracją i tzw. czynnikami społecznymi. Przekonał się o tym trener sekcji łuczniczej krakowskiego Nadwiślańca Jacek Kowalski, zmuszony do odejścia z tego klubu.

■ W radzieckiej Azji Środkowej katastrofa ekologiczna powoduje kalekale lub wręcz zabija tysiące ludzi. Powód zawiera się w jednym słowie: bawelna!

■ O reformie w służbie zdrowia, której założenia wypracowano przy „okrągłym stole”, w rozmowie z dyr. Departamentu Ekonomicznego Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej Jerzym Wysockim.

■ Jak traktują Polaków zachodni Niemcy celnicy i straż graniczna? Polak, jeżeli mu „zle z oczu patrzy” musi udowodnić, że nie jest... wielbłądem!

Nagroda literacka dla A. Szczypiorskiego

BONN (PAP). Andrzej Szczypiorski został laureatem tegorocznej Nagrody Literackiej im. Nelly Sachs, przyznawanej przez miasto Dortmund. Dotowana kwota 20 tys. marek odznaczenie wiąże się imieniem niezijącej już niemiecko-szwedzkiej pisarki pochodzenia żydowskiego, laureatki literackiej Nagrody Nobla, Nelly Sachs, która musiała schronić się do Szwecji przed hitlerowcami.

Szczypiorski opublikował w RFN kilka książek, ale popularność przyniosła mu „Pieś-

(DOKOŃCZENIE NA STR. 5)

Red. J. Koziół telefonuje z Lubina Piłkarskie korepetycje Łobanowskiego

W towarzyskim, międzynarodowym spotkaniu piłkarze Polski zremisowali w Lubinie z ZSRR 1:1 (0:1). Bramki dla Polski 60 min. Wdowczyk, dla ZSRR w 30 min. Kirjakow. Po meczu trener A. Strejla powiedział: „to spotkanie było dla moich piłkarzy dobrą lekcją i mogliśmy się przekonać o czym polegają różnice między nowoczesnym futbolem a naszym nie w pełni zaadaptowanym do obecnej sytuacji. Chociaż ekipa Łobanowskiego

przyjechała mocno osłabiona i musiała się nawet posilować trzema piłkarzami, którzy dzień wcześniej grali w meczu z Polską przepadła jej rola korepetytora. Nawet za plecami drużyny ZSRR potrafił dziś lepiej od nas grać w piłkę i chociaż trudno się z tym pogodzić, wczorajszym remis jest naszym nie w pełni zaadaptowanym do obecnej sytuacji. Chociaż ekipa Łobanowskiego

„Srebro” jak w Seulu

(RAI-UNO) Drużyna polskich szosowców podobnie jak na igrzyskach w Seulu wywalczyła wczoraj w kolarstwie mistrzostw świata w Chamberly srebrny medal. Podobnie jak w Korei Polacy przegrali tylko z ekipą NRD o 43 sek., a wyprzedzili ZSRR o 18 sek.

To był pasjonujący pojedynek. Od początku szalone tempo podrywała ekipa radziecka. (DOKOŃCZENIE NA STR. 4)

Nowa „propozycja” opozycji

Milion dolarów za prezydenta

W okresie wyborów na ul. Siennej przed siedzibą „Solidarności” można było zapoznać się z całą gamą wydawnictw reklamujących kandydatów na posłów i senatorów, żądających pluralizmu i wolnego Sejmu i Senatu. Dziś ton propagandy zmienił się. Za 300 i 250 zł można nabyć ulotki formatu A-4 z polityczną karykaturą W. Jaruzelskiego i J. Urbana (ten ostatni jest tańszy o 50 zł). Biograc pod uwagę ceny druku sadzimy, że takie pomysły napędzą trochę pieniędzy do związkowej kasy. Jedną z ulotek reprodukujemy.

Ponieważ nie wszyscy jeszcze opanowali język angielski (trzeba się spieszyć, bo jak nie znać języka dobroczynców) informujemy, że jest to lista gończych za prezydentem PRL oferujących 1 mln dolarów za żywego czy martwego gen. W. Jaruzelskiego.

1 mln dolarów dziwnie się nam kojarzy z uchwalanymi przez Kongres USA oficjalnymi dotacjami dla „Solidarności”. Czyżby trzeba było spłacać zobowiązania? Natomiast znak umowy dolara; S z dwoma kreskami zaczyna się w grafice autorów zbliżyć do „S” — pierwszego litery znaczka „Solidarności”. Pogratulować! Zamiast komentarza (DOKOŃCZENIE NA STR. 2)

WANTED

DEAD or ALIVE
1.000.000. \$

Katastrofy, wypadki, kataklizmy Karambol 40 samochodów w hrabstwie Oxfordshire

(a) Do wielkiego karambolu doszło w W. Brytanii na szosie w pobliżu miasta Abingdon w hrabstwie Oxfordshire. Spowodował go dym z palonych przez farmerów zarosli. Snujący się wzdłuż szosy zmniejszał niekiedy widoczność prawie do zera. Zderzyło się ok. 40 samochodów. O-

fiar śmiertelnych nie było, ale wielu kierowców i pasażerów zostało rannych. 14 osób ciężiej rannych odwieziono do szpitala. Karambol spowodował wstrzymanie ruchu na szosie na kilka godzin. (DOKOŃCZENIE NA STR. 3)

1 września — początek roku szkolnego

WARSZAWA (PAP). 1 września tradycyjnie rozpoczęło się nowy rok szkolny 1989/1990. Uroczysta inauguracja w tym roku odbędzie się w Gdańsku, w Zespole Szkół Łączności im. Obróńców Poczty Gdańskiej.

Dzięki „RAI-UNO” już od niedzieli Maradona i Gullit w krakowskich domach

51 „stranieri” ▲ 8 mln dolarów za Brazylijczyka Geovaniego ▲ Atalanta „czarnym koniem”? W najbliższą niedzielę rusza na pewno najdroższa, a zdanym także wielu fachowców — najlepsza piłkarska liga na świecie, czyli ekstraklasa włoska. Maradona, Carrea, Gullit, van Basten, Alemo, Zawarow, Vialli, Zenga, Maldini — ci piłkarze reklamują nie po-

trzebują, wszyscy grają pod niebem Italii. Mieszkańcy Krakowa i okolic są w tej u- przylłowionej sytuacji, iż dzięki zainstalowaniu urządzeń satelitalnych mogą oglądać program „RAI-UNO”. A w programie tym w każdej niedzi-

(DOKOŃCZENIE NA STR. 1)

„Jaguar” wraz z nauką jazdy

LONDYN (PAP). Producent brytyjskich luksusowych samochodów oferuje amatorom gotowym nabyć najnowszy model „Jaguara XJR-5” — naukę jazdy za jedyne 1000 funtów. co jest sumą skromną przy cenie wozu 4500 funtów. Nauka jazdy trwa trzy i pół dnia i stwarza kierowcy możliwość bezpiecznego i kompletnego opanowania sztuki prowadzenia tego samochodu, osiągającego zawrotną prędkość 260 km/godz.

Na Wypach Brytyjskich na drogach maksymalna szybkość ograniczona jest do 110 km/godz., ale samochód będzie też sprzedawany w RFN, gdzie nie ma żadnych restrykcji w zakresie dopuszczalnej prędkości.

Klub miliarderoŵ Sułtan Brunei ma 25 mld dolarów

NOWY JORK (PAP). Amerykański magazyn gospodarczy „Fortune”, który w numerze z data 11 września, opublikuje nową edycję listy najbogatych ludzi świata, uchylił we

wtorek rąbka tajemnicy. Podobnie jak przed rokiem listę otwiera sułtan Brunei z fortuną w petrodolarach szacowaną na 25 mld dolarów. (DOKOŃCZENIE NA STR. 5)

Polskie społeczeństwo nie jest należycie przygotowane do obcowania z inwalidami

O szansę powrotu do normalności

Popijam kawę w jednym z pokojów Wydziału Zatrudnienia Urzędu Wojewódzkiego w Nowym Sączu. Filizanka stoi na kolorowej serwetce... Serwetkę wykonała inwalidka II grupy.

Z psycholog Wandą Kutak i specjalistką do spraw poradnictwa zawodowego Agnieszką Hamigą rozmawiamy o zatrudnieniu inwalidów w województwie nowosądeckim.

Wnioski raczej smutne: inwalidzi, ludzie kalecy, niepełnosprawni, poszkodowani przez los żyją wśród nas, z nami, ale jakby — obok nas. Spora rzesza inwalidów I, II, a nawet III grupy ma olbrzymie kłopoty ze znalezieniem pracy...

Tak na dobrą sprawę nikt w województwie nie prowadzi statystyki ludzi-inwalidów. Według pobieżnych szacunków 15-20 tys. osób w wieku do 30 lat jest niepełnosprawnych. Tymczasem spółdzielnie inwalidów zatrudniają jedynie 4,5 tys. pracowników...

Pracowników zwykłych zakładów są lekarze, pielęgniarce, sprzedawcy, masażysty, doradcy, robotnicy, fryzjerzy, szewcy, pocztowcy. Takie czy inne kaleki nie dyskwalifikują jeszcze ich przydatności zawodowej.

Oto Spółdzielnia Inwalidów im. J. Marchlewskiego w Nowym Sączu zatrudniająca inwalidów I, II i III grupy. Przy montażu podzespołów elektrycznych, drzwi harmonijkowych, produkcji szczerotki i pendzli pracuje m. in. 75 osób ze schorzeniami kończyn dolnych i górnych...

Aleksandra Bułzakowa z Działu Służb Społecznych Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego z inwalidami w Nowym Sączu, ul. Węgierska 12, tel. 607-80, 607-81. Zatrudnia m. in. stolarzy i obuwników.

Oto wykaz spółdzielni inwalidów w Nowosądeckiem: S-nia im. J. Marchlewskiego w Nowym Sączu, ul. 1 Maja 5, tel. 238-10, 238-64. S-nia „Spójnia” w Starym Sączu, ul. Węgierska 12, tel. 607-80, 607-81.

Wygórowane żądania? Niedawno mass media ogłosiły, że stypendia studenckie wzrosły o 3,5 tys. zł. Efekt propagandowy z pewnością osiągnięto, władza „znowu dała studentom pieniądze”!

Niestety, podwyższono tylko stypendia socjalne. Wysokość śmieśnicy niskich stypendiów za wynikłi w nauce nie uległa zmianie. Po raz kolejny udowodniono młodej inteligencji, że nie opłaca się uczyć.

Inna jednak rzecz zakrawa na skandal. W czasie praktyki studenci nie otrzymują stypendium socjalnego! Wiele osób traci na tym, bo „wynagrodzenie” za praktykę jest często niższe od stypendium (zwłaszcza w przypadku kolegów pochodzących z rodzin o niskich dochodach).

Śladem naszych publikacji Bój o krakowskie kwaciarki 3 sierpnia br. redakcja opublikowała list mjr. Z. Lacha, dyrektora spółki „KraKowiak”, polemizujący z wypowiedzią senatora Romana Ciesielskiego w sprawie zasad dzierżawy miejsc przez krakowskie kwaciarki na placu Rynek Gł.

Spółka Krytyczników

Listy do redakcji

Kliencie, broń się sam Przechodząc przez krakowski Rynek Gł. w dn. 10 sierpnia br. o godz. 11.20 zapamięaliśmy z żoną popełnić „szaleństwo” za 65 zł kupując jeden obwarzanek.

Stawomir Rzemek Kraków, ul. Kapelanka 5/20

Śladem naszych publikacji

Bój o krakowskie kwaciarki

Redakcja (...)Przed wszystkim już samo postawienie zarzutu o rzekomo niewłaściwej działalności Powszechnej Agencji Handlowej związanej z administrowaniem placą Ryunku Głównego właśnie przez mjr. Zbigniewa Lacha budzi zdziwienie w sytuacji, gdy jeszcze kilka miesięcy temu nie kto inny jak właśnie mjr. Z. Lach pełnił funkcję dyrektora oddziału krakowskiego agencji (...).

Argument dotyczący zabezpieczenia finansowych interesów dzierżawcy, jako mający uzasadnienie zmianę administratora placu Ryunku (i nie tylko), nie jest do przyjęcia. Jako były dyrektor oddziału PAH mjr. Z. Lach winien wiedzieć, że większość swoich wpływów z administrowania placami targowymi (do 80 proc.) instytucja ta odpowiada do budżetu urzędów dzierżawczych.

Po wtóre — ale iako nie mniej ważne — podkreślić musimy, że Powszechna Agencja Handlowa, Oddział w Krakowie mając czy nie małać do tego upoważnienia (...), faktycznie administrowała częścią placu Ryunku Głównego, na której kwaciarki mają swoje stragany.

OPRACOWANIE: ANNA SIBISTOWICZ

Przekonanie o istnieniu innych istot inteligentnych w kosmosie nie jest wyznacznikiem naszej epoki. Pisał o tym już w XVI wieku Giordano Bruno twierdząc, że pod innymi słońcami znajdują się wiele planet zamieszkałych podobnie jak nasza Ziemia.

Wiarą w nieuchronność istnienia innych mieszkańców kosmosu ze szczególną siłą oddawała się w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych naszego stulecia. Zaczęto wówczas mnożyć pośrednie dowody wskazujące na konieczność występowania życia w innych rejonach Wszechświata.

Równoległe z dociekaniem teoretycznymi podjęto praktyczne działania w celu nawiązania kontaktu z hipotetycznymi kosmitami. W 1960 roku ruszył program OZMA polegający na próbie zwołania sygnałów radiowych szlifnego pochodzenia z odległego kosmosu.

Coraz mniej nadziei na spotkanie z kosmitami

W wywołane przez Księżyc piływy oceaniczne wpłynęły na ewolucję skorupiaków i płazów. Były może dzięki powstaniu stręby międzyplanetarnej, na przemian zalewanej i osuszanej, życie ziemskie zostało na ład. Dużych zmian Księżyc oddziaływał też na ukształtowanie się ziemskiego pola magnetycznego, odgrywającego żywotną rolę w utrzymaniu ochronnej warstwy ozonowej.

W porównaniu z innymi satelitami planet Układu Słonecznego nasz Księżyc prezentuje się bardzo okazale. Wprawdzie największe księżycy Jowisza i Saturna są trochę większe od naszego, lecz Jowisz jest 317 razy masywniej-

nego efektu. Kosmicci uparcie milczeli. Wiara w ich egzystencję została poważnie zachwiana.

Ostatnio hipoteza rozumu pozaziemskiego zaczęła potykać się również o przeszkody natury teoretycznej. Dotychczasowa teoria „wyjaśniająca” mechanizm powstania życia na Ziemi zaczęło kwestionować. Na porządku dziennym stało pytanie, czy formy biologiczne zamieszkujące naszą planetę nie są przypadkiem swego rodzaju wybrakami natury. Wysiwna została też koncepcja, według której osiągnięcie przez gatunek ludzki szczytu inteligencji miało być najpóźniejszą szczęśliwym trafem.

Do tych spekulacji dorzucono też bardziej konkretny argument przemawiający przeciwko licznemu występowaniu innych cywilizacji, o czym piszą ostatnie „Problemy” (z

czarwa) w przedruku z tygodnika „New Scientist”. Otóż w ewolucji życia na Ziemi poważną rolę odegrał Księżyc. W porównaniu z okrażaną planetą jest on bardzo miłąkłym globem. Astronomicznie są nawet skłonni nazywać układ Ziemia — Księżyc układem podwójnej planety.

Wywołane przez Księżyc piływy oceaniczne wpłynęły na ewolucję skorupiaków i płazów. Były może dzięki powstaniu stręby międzyplanetarnej, na przemian zalewanej i osuszanej, życie ziemskie zostało na ład. Dużych zmian Księżyc oddziaływał też na ukształtowanie się ziemskiego pola magnetycznego, odgrywającego żywotną rolę w utrzymaniu ochronnej warstwy ozonowej.

W porównaniu z innymi satelitami planet Układu Słonecznego nasz Księżyc prezentuje się bardzo okazale. Wprawdzie największe księżycy Jowisza i Saturna są trochę większe od naszego, lecz Jowisz jest 317 razy masywniej-

szy o Ziemi, a Saturn 95 razy. Ich księżycy są zatem przy nich małymi drobinami. Wskazuje na to, że takie układy jak Ziemia — Księżyc należą w kosmosie do rzadkości. Spotkanie dwóch ciał o tak podobnych masach kończy się bowiem zwykle połączeniem, roztrzaskaniem lub rozmięceniem.

Tak oto po latach niemal euforycznego traktowania problemu obcych cywilizacji przychodzi nam dziś powoli roztawać się z nadzieją na rychły kontakt z inną inteligencją. Stanowić to musi zawód dla tych, którzy rzeczywiście oczekiwali takiego spotkania. Można jednak na cały problem spojrzeć inaczej — jak na swego rodzaju łami-główkę intelektualną.

LESŁAW PETERS

Biolog uczyłem się pilnie, więc nie mogłem się nadziwić, jak Dołguszyn — pisarz, bądź co bądź, dwudziestowieczny — mógł jako „błysk geniuszu” — przedstawić powtórne sformułowanie teorii samorodztwa, czyli „domniemane-go powstawania istot żywych z nieorganicznej lub organicznej materii nieożywionej”, na której to teorii średniowieczni scholastycy konstatawali powstawanie much ze zgniłego mięsa lub myszy z brudnej bielizny...

Otóż parę miesięcy później nasza ambasada w Moskwie (gdzie anno domini 1987 bawiłem się lektura „Generato-ra...”) poprosiła mnie o ocenę sensowności przekładu powieści Władimira Dudincewa „Białe odcienie”, drukowanej po pomoci dwudziestoletnim oczekiwaniu „pienistostrojowej” sensacji wydawniczej, z której powodu tamtego roczne numery miesięcznika „Nowa” osłabły zawrotnymi cenami i spektakularnym zamówieniem wykonaniem (spółzobowiązanie pod nieobecny udatym tytułem „Białe fartuchy” ma się właśnie utracić), a nagroda, oprócz niewątpliwego zaszczytu wypięła z samym Patrem Radca Kielecka wiśniówką, było dla mnie rozstrzygnięciem niedawnych wątpliwości. — Okazało się, że Dołguszyn użył tylko częstego w naukowej fantastyce chwytu, utworzył bohatera czyniąc go prekursorsem teorii naukowej realnie obowiązującej kilka lat później w stosunku do czasu, w którym przebiega akcja. W tym wypadku — tzw. „mierzchnizmus”.

Pod ta nazwa kryje się lansowany przez grupę radzieckich agrobiologów lat czterdziestych pod wodzą akademika Trofima Denisowicza Lysenki pogląd mający być zastosowaniem w biologii zasad dialektyki marksistowskiej. Uczy ono patrzenia na rzeczywistość jako na ciągły, radzacy się pewnymi prawami (np. przebiecie ilości w jakości) materialny proces, w którym wydziałanie poszczególńńch, różnych w swej istocie „kawałków” nie ma sensu. Zatem konstruując łopatologiczne analogie „niczurinowcy” nauzczyli, że „wycbowaniem” można przekształcać feden gatunek w drugi, oraz, iż pomiędzy materia ożywiona i nieożywiona nie ma nieprzekraczalnej granicy — a więc wyrosła w ołowowym

gaju brozoza wypuści olchowe gałazki, wystawiając na wiosnę pszenicę ozimą „zmieniam ją” w jara, a pisklęta kukulki po prostu tworzą się w jajkach znożonych przez inne ptaki.

„Naukowcy” owi przekonałi do swych racji Stalina, przyrzekli, co nie było bez znaczenia w gładnym od lat kraju, rewelacyjnie szybko uzyskać superwydajne odmiany ziemniaków, owoców, zbóż i na koniec doprowadzili do fizycznej rozprawy z genetykami — konkurencją. Np. w 1940 roku aresztowano seniora genetyków radzieckich Mikołaja Wasyliowa; w trzy lata później zmarł w więzieniu. Natomiast począwszy od słynnej sierpniowej sesji Wszechzwiązkowej Akademii Nauk Rolniczych w 1948 roku, na której

gaju brozoza wypuści olchowe gałazki, wystawiając na wiosnę pszenicę ozimą „zmieniam ją” w jara, a pisklęta kukulki po prostu tworzą się w jajkach znożonych przez inne ptaki.

Gdy rozum śpi

naukową biologię uznano za diaboliczną, antykomunistyczną „weismannizm-morganizm”, rozpoczęto kampanie przeciw śladów. Ministerialnym nakazem zwolniono z pracy ok. 3000 genetyków, wielu trafiło do obozów, część nie wróciła. (Po XX Zjeździe KPZR co prawda ich zrehabilitowano i „mizurinizm” uznano za nienaukowy — ale o żadnych „rozliczeniach” nie było mowy, a Lysenko prezydentem WAWR był jeszcze w 1962 r.).

O wszystkich tych wstydliwych faktach dużo mówiono. Przypomniała je lub ujawniała dopiero powieść Dudincewa, której akcja na ile wspomnianych represji się rozwija i opowiada o ratowaniu nastoń uzyskanych przez uwięzionego naukowca nowej odmiany ziemniaka, przed chęciymi skraść odkrycie „lysenkowcami” i wspomagać ich służba bezpieczeństwa. Rzecz czytalem z zapartym tchem. I w Moskwie i — powtórnę — trzy miesiące temu, gdy do krakowskiej księgarni rosyjskiej dotarło wydanie książkowe. Aczkolwiek z dziwnych przyczyn. Nie interesowały mnie ani sensacyjne przyzwydy, ani niezbyt kompetentne socjologiczne rozważania usiłujące dociec jak było możliwe, wprawdzie całe lata „jawnie” bzdury, niszczenie autentycznego naukowego dorobku i zaplamienie ludzi w jej imię, ani cenne obserwacje psychologiczne i moralne o aspektach bohaterstwa i podłości. Za to z drżeniem serca wyławiałem cytaty z dzieł Lysenki i jemu podobnych. Dawaliśmy bowiem możliwość przesłędzenia, co przedstawiał soba stalinizm ro-

zumiemy nadszereż; jako filozofia, stan umysłu i sposób myślenia.

Sformułował pewną roboczą jego definicję, która się pragnę z Państwem podzielić. Otóż jest ona oparta na piramidalnym niedouczeniu, pewnością siebie i niecierpliwości (utrata poczucia filozoficznej i czasowej proporcji, jeśli utrata owa ma miejsce podczas wcielania w życie obietnic marksizmu).

Rozpatrzmy przykład lysenkowskiej nauki: jeśli patrzeć na przyrodę przez pryzmat materializmu dialektycznego, to na pewno stanowi ona jedność — życie i brak życia są dwoma stanami materii, możliwe jest między nimi przejście i

zumiemy nadszereż; jako filozofia, stan umysłu i sposób myślenia.

jest ono skokowym osiągnięciem przez materię martwą nowego poziomu organizacji. Ba! Skok ów praktycznie się ongiś zdarzył! — Myśląc podobnie Lysenko pozostawał zwykłym marksistą. Ale o nie tylko analizował fakt, on chciał go powtórzyć, chciał dostrzec wołko empiryczne dowody, że powtórzyć się go da. I w tym miejscu w rozumowaniu mniej więcej poprawne „włazła” się komponent stalinizmu, bo przecież to, że na Ziemi z martwej materii i w ciągu paru godzin! Również konstatacja powstawania gatunków zwierząt i roślin niejako „jednych z drugich” jest — choć uproszczona — mniej więcej logiczna. Można by nawet potwierdzić ją istnieniem „przejściowych” form, jak ów zebaty praptak podobny do gada i dzisiejszego ptaka. Ale tylko będąc filozoficznie bezczelnym można chcieć powieścić w ciągu sezonu na kolchozowym poledku przez trwałicy w przyrodzie setki milionów lat — chcieć „wychować” nowa roślinę ze znanej, zmieniając jej „warunki bytu”, wystawiając na zimno tło. Otwarta pozostała przy tym dla mnie kwestia przytym. Jakim cudem można było podobna bezczelność publicznie głosić, jakim cudem w nią wierzone. Przypuszczam, że radzieccy biologowie przelotom wieku musieli być bardzo niedouczeni (potwierdza to Dudincew opisuując docentów nie umiejących postuluwać się mikroscopem), co z kolei nie dziwi jeśli zwyczaj straty, jakie ponosiła ro-

zumiemy nadszereż; jako filozofia, stan umysłu i sposób myślenia.

zumiemy nadszereż; jako filozofia, stan umysłu i sposób myślenia.

zumiemy nadszereż; jako filozofia, stan umysłu i sposób myślenia.

zumiemy nadszereż; jako filozofia, stan umysłu i sposób myślenia.

syjska inteligencja po 1917 roku, podczas walk, egzekucji i deportacji.

Wiele się dzisiaj pisze o stalinizmie. Dla jednych — był to po prostu preferowany przez Josifa Wissarionowicza sposób rządzenia, dla innych — każda dyktatura. Wielu szuka istoty stalinizmu albo w totalitaryzm „zniewoleniu umysłu”, albo uwiecznianiu wojennej ekonomiki, albo w moralnym pragmatyzmie, świadomości, że w imię rewolucji wszystko wolno... A mnie, gdy czytałem „Białe odcienie” się zdało, że stalinizm to „historyczny przypsiewszenia” lub „zwroty”, „intensyfikacja wysiłków”, „przyspieszenie rozwoju”. Lysenko pragnął miliardy lat ścisnąć do miesięcy i jego przykład na rangę modelu. Ale gdy spożyliśmy bez urzędzeń na rzeczywistość każdego kraju realnego socjalizmu, na każdym kroku dostrzegaliśmy skutki realizacji zamysłów wywodzących się z podobnie jak u Lysenki „prometejskiego” ducha, tylko że autorstwo ich nie agrobiologom, a socjotechnikom przynależa i może czasowe dysproporcje, z którymi nie liczyli się ci socjotechnicy, mniej zała.

Przedtę już Lenin w „Dwóch taktykach socjaldemokracji rosyjskiej” radził przejść w ciągu paru miesięcy przez „etap” demokracji burżuazyjnej normalnie trwającej parę setek lat. Kolektywizacja lat trzydziestych jedynie „przyspieszała” naturalną przy rozwoju przemysłu komasację gruntów. Zapomnianym przykładem były „intensyfikacji” jest chrześczowowski plan „zbudowania w ZSRR komunizmu” w ciągu 20 lat, w 1962 r. Miano dokonać „z marszu” przewrotu technologicznego, „dozonić i przegonić” USA. A czy nasz Gomułka ze słynnym: „Z nowa wieciolaćka w nowe tysiąclecie”, nie miał podobnych ambicji?

Cóż nam nowe „przyspieszenia” daly? „Kön jaki jest, każdy widzi”, znana jest polityczna i gospodarcza kondycja Polski, ZSRR, innych krajów „obozu”. A do poszczególnych, śmiałych eksperymentach pozostało tylko parę smetnych kuriozów: owe stółkiwi i bary mające niedzły w miejsce „kapitałistycznego, prywatnego gospodarstwa domowego”, tworzyć socjalistyczne, wspólne... gigantyczne, rujnujące system urbanistyczny naszych miast osiedla — w zamienianiu „socjorodki”, które górdę miały większą i miejską cywilizację... czy też miliony sztucznie stworzonych, urzędniczych miejsc pracy dla kobiet — ongiś wraz ze żłobkami, abor-tami i łatwocją rozrodu mające kobiety „wyzwalać” od męskiej dominacji i... biologii.

Sądzę jednak, że „przyspieszenia” powinny nam tekdę dać coś bezsprzecznie korzystnego — mianowicie pewną naukę. Zadeklować ją chciałbym na przykład wszystkim zadającym „cudownego” wyjęcia Polski z kryzysu w ciągu najbliższych lat.

Wojciech Kajtoch

Wojciech Kajtoch

Wojciech Kajtoch

Wojciech Kajtoch

Narada sekretarzy komiteów wojewódzkich PZPR

WARSZAWA (PAP). 23 bm. w Komitecie Centralnym odbyła się narada sekretarzy KW PZPR ds. polityki informacyjnej. Naradę prowadził sekretarz KC PZPR Marek Król. Z uczestnikami spotkał się i sekretarz KC PZPR Mieczysław Rakowski, który w swoim wystąpieniu omówił aktualną sytuację polityczną w kraju i wynikające z niej wnioski dla partii.

W 45. rocznicę wyzwolenia Dębicy

(Inf. wł.) 23 sierpnia 1944 roku Dębica została wyzwolona spod okupacji hitlerowskiej przez żołnierzy I Frontu Ukraińskiego dowodzonego przez marszałka Iwana Koniewa. W 45. rocznicę tego wydarzenia w godzinach popołudniowych przedstawiciele władz miasta i społeczeństwa złożyli wieńce i wianki kwiatów przed pomnikiem Wdzięczności i na cmentarzu Armii Radzieckiej, na którym spoczywa ponad 2400 żołnierzy, którzy polegali w walce o wyzwolenie miasta.

Posiedzenie klubów poselskich PZPR, ZSL i SD

WARSZAWA (PAP). 23 bm. przed obradami Sejmu zebrał się Klub Poselski PZPR i zaakceptował punkt widzenia komisji sejmowych: Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów oraz Prac Ustawodawczych na sprawę prorowizorium budżetowego. Chodzi o odejście od proponowanego przez rząd tzw. polecenia pobrania, a więc ściągnięcia z konta dłużnika zaległych wpłat do budżetu oraz o obdlokowanie limitów wypłat dla sfery budżetowej na sierpień i wrzesień.

W związku z pierwszym czytaniem ustawy o zniesieniu kary śmierci zapoznano się z wynikami badań opinii społecznej na ten temat oraz danymi statystycznymi dotyczącymi orzekania i wykonywania kary śmierci w Polsce. W społeczeństwie występuje zróżnicowanie stanowisk — co do potrzeby zniesienia kary śmierci. Za tym rozwiązaniem opowiadają się środowiska twórcze i naukowe. Jednak 60 proc. społeczeństwa — jak wykazują badania — jest zdania, że karę śmierci trzeba utrzymać, ograniczając tylko jej stosowanie.

WARSZAWA (PAP). W środę rano obradował też Klub Poselski ZSL. Zapoznał się z informacją o pracach komisji zajmującej się projektem oświadczenia Sejmu dotyczącego rocznicy podpisania aktu Ribbentrop — Molotow.

Ożywioną dyskusję wywołały kwestie związane z urynkowaniem gospodarki żywnościowej. Kilku posłów, m. in. Tadeusz Sytek, Emilia Pogonowska-Jucha, Andrzej Pomirski i Barbara Czyż, krytycznie ustosunkowali się do obserwowanej praktyki windowania cen artykułów żywnościowych przez zawyżanie marż i kosztów pośrednictwa.

WARSZAWA (PAP). Klub Poselski PZPR zebrał się w środę jeszcze raz — po zakończeniu plenarnych obrad Sejmu.

Przewodniczący klubu Marian Orzechowski poinformował o spotkaniu, jakie odbył z kandydatem na premiera

Prezydent przyjął delegację Komitetu ds. Rewaloryzacji Grobu Nieznanego Żołnierza

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) realizacją oczekiwanego społeczeństwa. W spotkaniu uczestniczyli członkowie komitetu: Ludwik Dutkowiński, Antoni Łuczak, Krystyna Marszałek-Młyniec, Leszek Miller, Roman Paszkowski, Kazimierz Sobczak, Zygmunt Walter-Janke i Romuald Wojna.

Cz. Kiszczak o T. Mazowieckim

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) W odpowiedzi na pytanie, czy jest zadowolony z rozwoju sytuacji politycznej w kraju, Cz. Kiszczak powiedział, że tak i dodał, że można było go przewidzieć. Nie sądził tylko — powiedział — że wypadki potoczą się tak szybko. Sądzim, że ten proces zostanie rozłożony na kilka lat.

Wywiad L. Wałęsy dla „Sankei”

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) Niekiedy powiada, że jeśli partia komunistyczna obejmie część resortów, to nie ma żadnej różnicy między obecnie formowanym rządem a rządem wielkiej koalicji, zaproponowanym przez prezydenta Jaruzelskiego — mówi japoński dziennikarz, na co Lech Wałęsa odpowiada: „Solidarność” wystawia premiera. Ten rząd przypomina rząd wielkiej koalicji, ale różnice są jasno widoczne. Chciałbym, żeby przystąpiły do tego rządu wszystkie siły reformatorskie. Jeśli partia komunistyczna przeprowadzi reformy kierującą się zasadami wolności i pluralizmu, to komuniści mogą otrzymać więcej miejsc w rządzie. Jeśli jednak spróbują rozwiązania siłowego, to nie będzie dla nich miejsca.

Pytanie: Przedtem „Solidarność” była stroną atakującą. Teraz będzie mogła akceptować żądania robotnicze.

Ustosunkowując się do tych wypowiedzi wicepremiera, szefa resortu rolnictwa Kazimierza Oleśnaka poinformował, że zwrócił się do NIK o przesłanie w niektórych z jednostek gospodarczych kontroli dotyczącej zasadności ustalonych cen, a zwłaszcza, że od ostatniego poniedziałku zaczyna się wreszcie trochę poprawiać sytuacja w skupie. W tym tygodniu skupuje się już średnio 5—5,5 tys. ton żywności, podczas gdy w ubiegłym tygodniu dostawy wynosiły ok. 3 tys. ton. Obecna podaż jest jednak nadal o 1—1,5 tys. ton niższa ze stpunktu do średniej porównywalnej z innymi okresami. Niezależnie od plonów ziób a w wielu rejonach także pasz, co powinno korzystnie wpłynąć na pożądaną tendencję rozwojową w hodowli.

WARSZAWA (PAP). Dyskusja nad projektem nowelizacji ustawy budżetowej stanowiąca 23 bm. główny przedmiot obrad Klubu Poselskiego SD, który zebrał się bezpośrednio przed rozpoczęciem posiedzenia Sejmu.

W czasie obrad, które prowadził przewodniczący klubu pos. Jan Janowski, powołano klubowy zespół ds. opracowania projektu ustawy o partiach politycznych. Postawie rozpoczęli również dyskusję nad sformułowanymi zasadami współpracy z Klubem Poselskim ZSL i Obywatelskim Klubem Parlamentarnym.

Na zakończenie obrad Klub Poselski ZSL odniósł się do stanowiska XIV Plenum KC PZPR.

W przyjętym oświadczeniu Klub Poselski ZSL krytycznie odniósł się do stanowiska KC PZPR sformułowanego na XIV Plenum, oskarżającego ZSL o koniunkturalizm i rozbijanie dotychczasowej koalicji. ZSL — stwierdzono — ma wieloletnie doświadczenia współpracy z PZPR. Współpraca ta i wzajemne stosunki określono jako sojusznice, partnerskie, koalicyjne. Poza

„Moskowskie Nowosti” „Polska dzisiaj”

MOSKWA (PAP). Pod tytułem „Polska dzisiaj” tygodnik „Moskowskie Nowosti” opublikował w środę wywiad z Lechem Wałęsą:

Pytano o problemy w Polsce, które powinno się rozwiązywać w pierwszej kolejności. Lech Wałęsa mówi: Główna cecha charakterystyczna jest nadzwyczajny kryzys gospodarczy. Nie znaleźliśmy jeszcze skutecznego środka na pokonanie tego kryzysu. Teoretycznie wiemy, że nieodzowna jest gospodarka rynkowa, albo — w tym zakresie — wyzwoleń energii ludzi. Jednakże, czy można za pomocą dotychczasowych metod złamać opór konserwatywnych struktur aparatu biurokratycznego? Coraz częściej dochodzi do wniosku, że sytuacja wymusza od nas o wiele bardziej radykalnych działań.

Na pytanie o dzisiejszy program „Solidarność”, która bada w sytuacji nielegalnej opozycji — koncentrowała się na krytyce rządu i decyzji przezeń podejmowanych, Lech Wałęsa powiedział:

„Solidarność” przez wiele lat walczyła o legalizację i używała się trudnej sztuki wytrwania. „Solidarność” przez wiele lat walczyła o legalizację i używała się trudnej sztuki wytrwania.

Wywiad L. Wałęsy dla „Sankei”

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) Niekiedy powiada, że jeśli partia komunistyczna obejmie część resortów, to nie ma żadnej różnicy między obecnie formowanym rządem a rządem wielkiej koalicji, zaproponowanym przez prezydenta Jaruzelskiego — mówi japoński dziennikarz, na co Lech Wałęsa odpowiada: „Solidarność” wystawia premiera. Ten rząd przypomina rząd wielkiej koalicji, ale różnice są jasno widoczne. Chciałbym, żeby przystąpiły do tego rządu wszystkie siły reformatorskie. Jeśli partia komunistyczna przeprowadzi reformy kierującą się zasadami wolności i pluralizmu, to komuniści mogą otrzymać więcej miejsc w rządzie. Jeśli jednak spróbują rozwiązania siłowego, to nie będzie dla nich miejsca.

Pytanie: Przedtem „Solidarność” była stroną atakującą. Teraz będzie mogła akceptować żądania robotnicze.

Ustosunkowując się do tych wypowiedzi wicepremiera, szefa resortu rolnictwa Kazimierza Oleśnaka poinformował, że zwrócił się do NIK o przesłanie w niektórych z jednostek gospodarczych kontroli dotyczącej zasadności ustalonych cen, a zwłaszcza, że od ostatniego poniedziałku zaczyna się wreszcie trochę poprawiać sytuacja w skupie. W tym tygodniu skupuje się już średnio 5—5,5 tys. ton żywności, podczas gdy w ubiegłym tygodniu dostawy wynosiły ok. 3 tys. ton. Obecna podaż jest jednak nadal o 1—1,5 tys. ton niższa ze stpunktu do średniej porównywalnej z innymi okresami. Niezależnie od plonów ziób a w wielu rejonach także pasz, co powinno korzystnie wpłynąć na pożądaną tendencję rozwojową w hodowli.

WARSZAWA (PAP). Dyskusja nad projektem nowelizacji ustawy budżetowej stanowiąca 23 bm. główny przedmiot obrad Klubu Poselskiego SD, który zebrał się bezpośrednio przed rozpoczęciem posiedzenia Sejmu.

W czasie obrad, które prowadził przewodniczący klubu pos. Jan Janowski, powołano klubowy zespół ds. opracowania projektu ustawy o partiach politycznych. Postawie rozpoczęli również dyskusję nad sformułowanymi zasadami współpracy z Klubem Poselskim ZSL i Obywatelskim Klubem Parlamentarnym.

Na zakończenie obrad Klub Poselski ZSL odniósł się do stanowiska XIV Plenum KC PZPR.

W przyjętym oświadczeniu Klub Poselski ZSL krytycznie odniósł się do stanowiska KC PZPR sformułowanego na XIV Plenum, oskarżającego ZSL o koniunkturalizm i rozbijanie dotychczasowej koalicji. ZSL — stwierdzono — ma wieloletnie doświadczenia współpracy z PZPR. Współpraca ta i wzajemne stosunki określono jako sojusznice, partnerskie, koalicyjne. Poza

WBTM „JUVENTUR” zaprasza na rejsy śródziemnomorskie na trasach: ■ Odessa — Pireus — Kreta — Istambut — Jajta — Odessa w terminie 4—16.10.1989. ■ Lwów — Odessa — Pireus — Chivitaveccji (K Rzymu) — Casablanca — Las Palmas — Malaga — La Valetta — Istambut — Odessa — Lwów w terminie 14.11.—11.12.1989. Zgłoszenia WBTM „Juventur” Kraków, ul. Sławkowska 1, tel. 22-24-37 oraz 22-80-97. K-598-GK

OKAZJA! W sklepie firmowym „UNIVERSAL-KRAKTRADE” DH „Gigan” PHAWM „Domar” stoisko Barbary Bukowski Design obniżka cen atrakcyjnych towarów — obuwie — odzież — dziewiarstwo K-597-GK

SONOMED tel. 11-20-51 BADANIA USG JAMY BRZUSZNEJ Kraków Kazimierz Wielkiego 112 Rejestruje wyłącznie telefonicznie od poniedziałku do piątku 9—21.30, sobota, niedziela 11—18. Krótkie terminy! Ceny konkurencyjne! ZAPRASZAMY!

MATRYMONIALNE NAJTAŃSZE ślubodawcy BIT-M 21/14. Pania — żniaki, wypracownik 2 cudzoziemcami. Lisy: BIT-M 21/14. Oświęcim, XXX-Lecta PRL 21/14. gk-80333

KUPNO GARAZ mieszany, używany — kupie, tel. 37-00-63. K-382-GK

SPRZEDAŻ SPRZEDAJEMY grzebniki żelazne c.o. filiz, terakote, skumulatory, blacharki F 125, F 126, Polonez, Zastawa, Żuk, Nysa, siatki ogrodzeniowe oszkowane. Wieliczka, ul. Szpanara 2, tel. 78-18-59. Gdów, ul. Rynek 144.

SPRZEDAŻ 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

WIELCZE 315, 317 w sprzedam. W rozliczeniu przynie osobowy, Leszek Mejsner, Siewierz, Kielecka 43, tel. 41-553, po 20 (katowickie).

W Nowosądeckie dzieci przyjechały z różnych stron Polski

Wakacyjnych nieszczęść było niewiele

(Inf. wł.) Nowosądeckie dzieci przyjechały z różnych stron Polski. W wakacyjnych nieszczęściach było niewiele. Tegoroczne, kończące się już wakacje były dla uczestników kolonii znacznie bardziej bezpieczne niż w minionych latach. Nieszczęść nie obyło się całkowicie bez tragedii. W Nowym Targu, na pływaniu, zmarł podczas kąpiel w basenie dziewięcioletni Grzesiek, który na Podhalę przyjechał z Gdyni. W Kacławcu, gdzie także była baza kolonijna, rozstrzelana dziewczynka wychoyliła się przez okno na pierwszy piętrze i wypadła, spadając na betonowe płyty. Doznała lekkiego czołki, lecz na szczęście przeżyła i ma już szansę w pełni wrócić do zdrowia. W Barcicach nad Popradem na teren ośrodka kolonijnego zakładów ze Skawiny weszli miejscowi chuligani. Wszyscyznających burde usiłował wyprosić maś kierowniczkę kolonii. Został pobity. Sama kierowniczka próbująca go bronić i zarazem wprowadzić porządek w obiekcie też została dotkliwie poturbowana. Podczas tej rozróby kolonijni na szczęście nie ucierpieli.

Sułtan Brunei ma 25 mld dolarów

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) rodzina, którego fortuna szacowana jest na 18 mld dol. Na trzecim miejscu uplasowała się amerykańska rodzina Mars, która dorobiła się majątku na produkcji czekolady i słodyczy (12,3 mld dol.). Na czwartym miejscu znalazła się najbogatsza kobieta świata, brytyjska królowa Elżbieta, która wzbogaciła się o 23 proc. w stosunku do stanu sprzed roku i obecnie dysponuje majątkiem 10,9 mld dol. (przysto o 2,2 mld dol.).

W Warszawie 3 Polaków zatrzymanych w czasie zająć w Pradze

PRAGA (PAP). W opublikowanym 22 bm. komunikacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Czeskiej Republiki Socjalistycznej o poniedziałkowych zamieszkach w Pradze w rocznicę 1968 roku, znalazła się informacja o zatrzymaniu wśród innych także 30 uczestników zamieszek będących obywatelami państw obcych i głównymi animatorami zająć. W tym samym dniu czesłowackie środki przekazu podały, iż wśród najaktywniejszych uczestników byli również Polacy — przedstawiciele „Solidarności”.

W Warszawie 3 Polaków zatrzymanych w czasie zająć w Pradze

PRAGA (PAP). W opublikowanym 22 bm. komunikacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Czeskiej Republiki Socjalistycznej o poniedziałkowych zamieszkach w Pradze w rocznicę 1968 roku, znalazła się informacja o zatrzymaniu wśród innych także 30 uczestników zamieszek będących obywatelami państw obcych i głównymi animatorami zająć. W tym samym dniu czesłowackie środki przekazu podały, iż wśród najaktywniejszych uczestników byli również Polacy — przedstawiciele „Solidarności”.

Rozpoczyna działalność radiowo-telewizyjna redakcja programów katolickich

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) Polska, prezentacja różnych form duszpasterstwa środowiskowego i specjalistycznego, jak również społecznych inicjatyw katolickich świeckich. W programie prezentowane będą pozycje poświęcone sztuce o chrześcijańskiej inspiracji, jak również problemy dotyczące związków życia duchowego z realiami codzienności. Treści przekazywane będą w urozmaiconej formie — począwszy od komentarza refleksyjnego, poprzez magazyn ilustrowany muzyką, aż po audycje kontaktowa, z telefonicznym udziałem słuchaczy.

Szczęśliwy finał uprowadzonego airbusa za 102 osobami na pokładzie

Porywacz został aresztowany na lotnisku w Algierze

FARYZ (PAP). Jak informuje agencja Reutersa, należący do francuskich linii Air France airbus z 102 osobami na pokładzie, który w środę leciał z Paryża do Algieru, został nad Morzem Śródziemnym uprowadzony i skierowany do Tunezji.

W Warszawie 3 Polaków zatrzymanych w czasie zająć w Pradze

PRAGA (PAP). W opublikowanym 22 bm. komunikacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Czeskiej Republiki Socjalistycznej o poniedziałkowych zamieszkach w Pradze w rocznicę 1968 roku, znalazła się informacja o zatrzymaniu wśród innych także 30 uczestników zamieszek będących obywatelami państw obcych i głównymi animatorami zająć. W tym samym dniu czesłowackie środki przekazu podały, iż wśród najaktywniejszych uczestników byli również Polacy — przedstawiciele „Solidarności”.

W Warszawie 3 Polaków zatrzymanych w czasie zająć w Pradze

PRAGA (PAP). W opublikowanym 22 bm. komunikacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Czeskiej Republiki Socjalistycznej o poniedziałkowych zamieszkach w Pradze w rocznicę 1968 roku, znalazła się informacja o zatrzymaniu wśród innych także 30 uczestników zamieszek będących obywatelami państw obcych i głównymi animatorami zająć. W tym samym dniu czesłowackie środki przekazu podały, iż wśród najaktywniejszych uczestników byli również Polacy — przedstawiciele „Solidarności”.

Młodzież z RFN pracuje w Rynku Głównym

(Inf. wł.) Na zaproszenie Zarządu Krakowskiego ZSMP przebywała w Krakowie od 20 do 25 sierpnia dwudziestoosobowa grupa młodzieży z IG Bau Sbelne Eren z Norymbiergi. Młodzież z RFN pracuje społecznie przy remoncie kamienicy w Rynku Głównym 25, przeznaczonej decyzją władz miasta Krakowa dla potrzeb mającego powstać krakowskiego centrum młodzieżowego. Młodzi goście zapoznali się również z historią i zabytkami starego grodu nad Wisłą. Należy zaznaczyć, że władze Norymbiergi już wcześniej przekazały na rzecz odrestaurowania budynku materiały budowlane, które zostaną wykorzystane przy modernizacji pomieszczeń. (ml)

„Wolność i Solidarność” czeka na rejestrację

ŁÓDŹ (PAP). W Sądzie Wojewódzkim w Warszawie czeka na rozpatrzenie wniosek o zarejestrowanie nowego stowarzyszenia pod nazwą „Wolność i Solidarność”. Jak wynika z przedłożonych dokumentów — celem nowej organizacji ma być m. in. propagowanie i kultywowanie tradycji patriotycznych, dążenie do niepodległości państwa, wartości etyki chrześcijańskiej. Założenia ideowe wyjąsł ich redaktorów, o którym dziennikarzowi PAP powiedział przedstawiciel kilkunastoosobowego komitetu założycielskiego, Antoni Maciejewicz, historyk z Warszawy. Nasze stowarzyszenie — stwierdził — nawiązuje do tradycji działalności chrześcijańsko-społecznej oraz ideowych przesłanek „Solidarności”.

Nagroda literacka dla A. Szczypiorskiego

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) na pani Seidenman” wydana w roku ubiegłym. Uzasadniając swoją decyzję, wydział kultury miasta Dortmund określił Szczypiorskiego jako pisarza, który „trudne stosunki niemiecko-polskie opisywał w sposób zniuansowany i pozostawiający głębokie wrażenie”. DPA przypomina, że urodzony w 1924 r. pisarz brał udział w powstaniu warszawskim, a potem znalazł się w obozie koncentracyjnym. W roku 1981 jako przedstawiciel opozycji został internowany po ogłoszeniu stanu wojennego. Obecnie z listy Komitetu Obywatelskiego został wybrany do Senatu.

Zwolnienie 3 Polaków zatrzymanych w czasie zająć w Pradze

PRAGA (PAP). W opublikowanym 22 bm. komunikacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Czeskiej Republiki Socjalistycznej o poniedziałkowych zamieszkach w Pradze w rocznicę 1968 roku, znalazła się informacja o zatrzymaniu wśród innych także 30 uczestników zamieszek będących obywatelami państw obcych i głównymi animatorami zająć. W tym samym dniu czesłowackie środki przekazu podały, iż wśród najaktywniejszych uczestników byli również Polacy — przedstawiciele „Solidarności”.

Zwolnienie 3 Polaków zatrzymanych w czasie zająć w Pradze

PRAGA (PAP). W opublikowanym 22 bm. komunikacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Czeskiej Republiki Socjalistycznej o poniedziałkowych zamieszkach w Pradze w rocznicę 1968 roku, znalazła się informacja o zatrzymaniu wśród innych także 30 uczestników zamieszek będących obywatelami państw obcych i głównymi animatorami zająć. W tym samym dniu czesłowackie środki przekazu podały, iż wśród najaktywniejszych uczestników byli również Polacy — przedstawiciele „Solidarności”.

Zwolnienie 3 Polaków zatrzymanych w czasie zająć w Pradze

PRAGA (PAP). W opublikowanym 22 bm. komunikacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Czeskiej Republiki Socjalistycznej o poniedziałkowych zamieszkach w Pradze w rocznicę 1968 roku, znalazła się informacja o zatrzymaniu wśród innych także 30 uczestników zamieszek będących obywatelami państw obcych i głównymi animatorami zająć. W tym samym dniu czesłowackie środki przekazu podały, iż wśród najaktywniejszych uczestników byli również Polacy — przedstawiciele „Solidarności”.

ZAKŁADY PRZEMYSŁU TYTONIOWEGO w Krakowie ZATRUDNIĄ KOBIETY do prac pomocniczych przy produkcji papierosów i szkolenia w zawodzie maszynistki maszyn MĘŻCZYZN do prac transportowych i magazynowych mechaników maszyn i urządzeń monterów instalacji sanitarnych palaczy kotłowni parowych ślusarzy-łokarzy wartowników w systemie 24/24 godzin stolarzy ustawiacza pociągów elektryków absolwentów szkół zawodowych i techników oraz liceum ogóln. Pracownikom produkcyjnym zapewniamy zakwaterowanie. Zgłoszenia: Dział Spraw Osobowych Kraków-Nowa Huta, al. Planu 6-letniego 152, tel. 44-73-33 wewn. 218, 387. Zakład Produkcji Wyrobów Tytoniowych — Kraków-Śródmieście, ul. Dolnych Młynów 10, tel. 33-73-22. K-30/GK

Masz w miasto

Trudno „upolować” materiały budowlane, a...

Wokół nas wciąż rosą nowe domy

Wystarczy krótki spacer ulicami Krakowa, by przekonać się jak wielu jego mieszkańców buduje dla siebie domy czy przeprowadza różnego rodzaju remonty. Na pytanie skąd wzięli na ten cel, już nawet nie pięniądze, ale materiały budowlane, zazwyczaj odpowiadają tajemniczym uśmiechem lub historiami o „dojściach” czy „układach”. Zwykle śmiertelnikowi, pozabawionemu wspomnianych możliwości, który zda się wyczerpał na składy materiałów budowlanych trudno byłoby porwać się na budowę czy remont.

Zaopatrzenie w materiały budowlane jest słabe. Najbardziej deficytowych materiałów budowlanych nie wystarczy nawet na pokrycie umów (kart zaopatrzenia) jakie z Przedsiębiorstwem Handlu Opalem i Materiałami Budowlanymi zawarło ok. 4 tys. osób. Chcąc je nabyć w wolnej sprzedaży, trzeba po prostu liczyć na szczęście.

Brakuje cementu, a obecnie dostawy nie zaspokajają potrzeb posiadaczy kart zaopatrzenia. Cement w ilości 200 kg na osobę można nabyć (na drobne remonty) w sklepie przy ul. Zabłocie 9. Nie jest dobrze z wapnem hydratyzowanym sprzedawanym w workach, którego ilość w 30 proc. pokrywa karty zaopatrzenia. Mało jest ściennych materiałów ceramicznych, a zapotrzebowanie jest czterokrotnie większe. W 50 proc. po-

krywa karty zaopatrzenia obecna ilość węgla mineralnego. W ogóle nie ma materiałów podłogowych z drewna, są natomiast z tworzyw sztucznych. Od marca do kwietnia trafiła aż jedna tona stali zbrojeniowej. Podobnie jest z blachą ocynkowaną. Nie ma rur ocynkowanych, są natomiast rury z tworzyw sztucznych. Niełatwo również „upolować” tarcice. W niewielkich ilościach i tylko na umowy dostępną jest stolarka okienna, a ilość sanitariatów nawet w 30 proc. nie pokrywa kart zaopatrzenia. Nie ma krakowskich płytek ściennych i podłogowych, pieców łazienkowych PG-6 i term kuchennych PG-11. Jest natomiast stolarka drzwiowa, lepiki, na umowy kupić można papi. Pod dostatkiem jest szkła okiennego, czasem bywa eternit. Są również do kupienia boazerie, płyty pilśniowe i chodnikowe, piasek, żwir i kreda.

Nie sposób napisać o wszystkich materiałach budowlanych. Większość tych najpotrzebniejszych — brakuje i nie wiadomo jak PHOMB wywiąże się z podpisanych umów, nie mówiąc już o zaspokojeniu potrzeb klientów, którzy kart zaopatrzenia nie posiadają. Nadal jednak nie wiemy, skąd budulacy się i remontujący mają potrzebne materiały. Czy są aż tak dobrzy „myślicywi”, czy też... Niestety tej tajemnicy nie udało nam się rozszyfrować. (gaz)

W KZPOW nie narzekają na nudę

Po ogórkach królować będą jabłka

Dróżynie nie oparły się także owoce. Płacenie kilkutyślnych rachunków w straganach niestety stało się czynną normalną. Pomimo tak wysokich kosztów i ogromnych kłopotów wielu decyduje się na robienie przetworów na zimno. Robią je także w Krakowskich Zakładach Przemysłu Owocowo-Warzywnego. Za zakładami jest już cała kampania związana z tzw. owocami, mikielkami jak truskawki, porzeczki. Zrobione z nich kompoty i soki pojawia się w sklepach w jesieni. Ile będą kosztować? Jak na razie ceny jeszcze nie ustalono.

Obecnie w KZPOW przystąpiono do przetwarzania na marynaty ogórków. Niestety, jak

mówią w zakładach, apetyt na takie owoce. Płacenie kilkutyślnych rachunków w straganach niestety stało się czynną normalną. Pomimo tak wysokich kosztów i ogromnych kłopotów wielu decyduje się na robienie przetworów na zimno. Robią je także w Krakowskich Zakładach Przemysłu Owocowo-Warzywnego. Za zakładami jest już cała kampania związana z tzw. owocami, mikielkami jak truskawki, porzeczki. Zrobione z nich kompoty i soki pojawia się w sklepach w jesieni. Ile będą kosztować? Jak na razie ceny jeszcze nie ustalono.

Obecnie w KZPOW przystąpiono do przetwarzania na marynaty ogórków. Niestety, jak

Dla krakowianek „Szkola Wdzięku”

Może zostaniesz modelką, a może nawet Miss Polonia?

Jeśli chcesz być ładniejsza, modnie ubrana i bardziej efektywna, marzysz o tym aby zostać modelką, fotomodelką albo nawet Miss Polonia, a chcesz „błyszczeć w każdym towarzystwie” — możesz skorzystać z oferty spółki z o.o. pod nazwą „Promocja 2000”, która już krótko rozpoczęła działalność w Krakowie.

Spółka ta będzie organizowała 6-tygodniowe kursy dla dziewcząt pod nazwą „Szkola Wdzięku”. W ramach „kursu przewidziane są m. in. zajęcia z aktorami, choreografami, dietetykami, psychologami, modelkami, fryzjerkami i kosmetyczkami. Każdej z dziewcząt spółka pomoże znaleźć najkorzystniejszy dla niej imagede- (gaz)

Dar dla Krakowa

Jak już informowaliśmy, w Krakowie przebywają z wizytą dwa japońskie chóry: żeński chór akademicki Haguro i żeński chór „Gakuen”. Wczoraj w tym roku 100-lecie istnienia chór Kinjo-Gakuin. Wczoraj odbyło się spotkanie przedstawicieli chórów z prezydentem Tadeuszem Salwą, któremu japońscy goście przekazali 1000 dolarów na odnowę zabytków podwawelskiego grodu.

Po koncercie obu chórów, na

Wyroby z Ukrainy

Od wczoraj sklep „Cepelii” przy ul. Szewskiej oferuje wiele pięknych wyrobów regionalnych rodem z Ukrainy. Kupić można m. in. kilmy wełniane, haftowaną bieliznę pościelową w cenie 50—60 tys. zł, obrusy, serwety oraz galanterię drewnianą o motywach ukraińskich. Sprzedaż wspomnianych artykułów stała się możliwa dzięki podpisaniu przez Przedsiębiorstwo Współpracy Gospodarczej z Zagranicą „Universal Krak Trade”, w czasie obchodów Dni Krakowa w Kijowie szeregu umów handlowych. Ukraińskie wyroby o wartości przekraczającej 200 mln zł składają się na pierwszą dostawę, już mamy okazję podziwiać (i kupować). Następną przewidzianą jest we wrześniu. (gaz)

Chcesz obezwaładnić przeciwnika?... zapisz się na Jiu-jitsu!

Tradycyjnie już ognisko TKKF „Promień” działające przy Szkole Podstawowej nr 28 organizuje w tym roku szkolnym nabór na zajęcia walki wschodniej — Jiu-jitsu. Jak nas poinformował wiceprezes ogniska, trener Mieczysław Drogosz w roku szkolnym 1988/89 z zajęć na terenie szkoły, prowadzonych przez fachowców korzystało około tysiąca dzieci i młodzieży. Najlepsi z nich uczestniczyli w letnim obozie sportowo-rekreacyjnym w Węgorzynie, gdzie pogłębiali arkana sztuki walki wschodniej. Sekcja ta cieszy się ogromnym powodzeniem również wśród kobiet. Powód? Sam bowiem zwrot Jiu-jitsu, oznacza właśnie walkę obronną z napaściem, skuteczną już po kilkudziesięciu sekundach treningu. W tym roku szkolnym przewiduje się organizowanie zajęć również na terenie pozostałych trzech dzielnic. Wszystkich zainteresowanych organizatorzy zapraszają w godzinach od 16 do 19 do SP nr 28 przy ul. Limanowskiego. Można również telefonować: 66-17-34. Zapisy już od dzisiaj! (ml)

Komunikaty MPK

MPK informuje, że w związku z układaniem nawierzchni asfaltowej al. Rewolucji, Kubanickiej od 21 bm. na okres około 3 tygodni autobusy linii „125” i „605” kursują: — od strony ul. Rakowickiej będzie przejeżdżał jednokierunkowo przez ul. Lubiec do ronda Mogińskiego. — przejazd na trasie ul. Botanicznej — Arińska będzie utrzymany podczas remontu. — od strony ronda Mogińskiego ruch pojazdów osobowych i dostawczych (do 2,5 tony) będzie prowadzony trasą zastępczą przez ul. Modrzewskiego i Rakowicką. Ponadto w czasie robót będzie wyłączony ruch kolumny z wyłot ul. Starej Mogińskiej do ul. Lubiec (przy Operelce), jak również wprowadzone będą ograniczenia w zatrzymywaniu się pojazdów na ul. Olszańskiej.

MAŁA KRONIKA

■ (nr) Galeria „Forum” (Mikołajska 2): Wystawa — obrazy i „wieszadła” ze skóry (prace Danyuty Żeglewicz-Biełkowskiej) (12—18).

■ KDK „Pałac pod Baranami” (Rynek Główny 27): Wystawa: „Lwów w starej fotografii”, „Malarstwo i rysunek Iwony Witki-Wawrzakiewicz”, „Malarstwo Marii Potowicz” (14—18).

■ Cyrk „Arena” (Konopnickiej, k/hotelu „Forum”): Parada atrakcji — 18.

■ Wesole miasteczko (Błotnia): (10—21).

■ Dowódczo 6 Pomorskiej Brygady Powietrzno-Desantowej zaprasza kombatantów i Samodzielnej Brygady Spadochronowej na uroczyste nadanie imienia gen. S. F. Sosabowkiego. Uroczystość odbędzie się 26 bm. (sobota), o godz. 16 w jedynostrojowej w Rząsko.

Wędrowki po księgarniach

Rynek Główny 34

Księgarnia w Ryнку Głównym 34 jest placówką ogólnopolską, pod patronatem „Wiedzy Powszechnej”. Nowości, które wczoraj trafiły do księgarni reklamuje MALGORZATA GRAJNY.

Na pewno ciekawą pozycją jest „Mowa więziona” Cz. Miłosza. Znanymi poetami występuje jako tłumacz wierszy poetów hiszpańskich, angielskich, żydowskich itd. W książce tej znalazły się wiersze, których autorami są m. in. Szekspir, Eliot, Baudelaire. Warto sięgnąć także do wydanej po raz pierwszy w naszym kraju książki H. Balzaca „Opowiadania jurne”. Jak sam autor pisał, jest to książka przeznaczona dla tych osób, które lubią humor, żart, śmiech. Z kolegi z serii „Klubu Interesującej Książki” ukazała się niedawno powieść psychologiczno-obyczajowa „Nie wygras się z miłością” W. Lipatowa. Jej bohater — Wania bez trudu pokonuje życiowe przeszkody, ale nie potrafi poradzić sobie z jedną — z miłością do swojej kochanki Luki. Następnie J. Kawalec w powieści „Przeżyłszy rzekę” kreśli portret młodego chłopaka ze wsi, który uczestniczy w budowie wielkiego kombinatu przemysłowego. Tym, którzy lubią twórczość M. Rodziwiczówny polecamy znana powieść „Zchary”. (gaz)

Młodym czytelnikom, uczniom szkół średnich i wyższych, którzy chcieliby bliżej poznać dzieje największej miłości naszego romantycznego poety Mickiewicza do Maryli proponujemy „Opowieść o Gustawie i Maryli” M. Zielińskiej. Z kolegi nastolatkom, z powieści przygotowanych polecamy „Skarb w jeziorze” J. A. Mastowskiego i „Złoto Gór Czarnych” K. i A. Szklarskich. Poniem, które lubią zajęcia w kuchni polecamy poradniki „Domowe przetwory z owoców i warzyw” autorstwa J. i L. Jureczek oraz „Kram z przysmakami” M. Morzyńskiej-Czerwikskiej. A w przerwach pomiędzy kulinarnymi zajęciami warto zająć się „Bogusław hultajski” — zbiorem fajerki i anegdot polskiej. Z wydawnictw albumowych ciekawymi pozycjami są na pewno: „Flota spód białoczerwonej” J. Piułowski, „Dzieje sztuki polskiej” J. Kębłowskiego oraz „Mój świat. Moje czasy” J. Mierzeckiej. Polecamy także interesującą wydawnictwo „Wielkopolska” W. Łęckiego i F. Jaskowiaka. (mr)

wystawy

ZBIORY SZUKI NA WAWELE: KONNATY (10-15). SKARBIE KORONNY I ZBROJOWNIA (10-15). MUZEUM KATEDRALNE (10-15). GŁOBY KRAJEWSKIE (10-15). DZWIEN W ZOBĘ (10-15). MUZEUM W PISKOWEJ SKALE (Ojców) (10-15). MUZEUM LENINA (ul. Topolowa 5): Wystawa: „Lenin w Warszawie” (9-16, wt. wol.). DOM LENINA (Kł. Jadwiży 4): Mieszkanie Lenina, „Rewolucyjna działalność Lenina na ziemi Kraków”, „Zwierzchność przed i wojny światowej” (niecz.). MUZEUM HISTORYCZNE „KRZYSZTOF RY” (Rynek Główny 35): Wystawa: „Z dziejów i kultury Krakowa” (11-18). FRANCISZKAŃSKA: Wystawa Dawnych wspomnień czar” (11-18). WIEŻA RATUSZOWA (11-18). JANA 12: (10-15). DOM POD KRZYŻEM (Szpilna 2): Wystawa: „Dzieje teatru krakowskiego” (11-18). STARA, SYNAGOGA (Szeroka 24): Wystawa: „Z dziejów i kultury Żydów” (9-15). GOLEBIA 4: Wyst. „Ortyca introligatorska R. Jahody” (10-15). MUZ. PRZYRODNY CZF (Sławkowska 17): „Współczesna fauna polska” (10-13, wt. wol.). MUZ. ETNOGRAFICZNE (Pl. Wolnica 1): Wystawa: „Polska kultura ludowa” (9-15). Krakowska 48: Wystawa „Tradycyjna sztuka Afganistanu” (10-15). MUZ. LUM. ARCHEOLOGICZNE (Polska 3): Wystawa: „Dzieje sztuki polskiej i Czeskiej”. „Staryżność i średniowiecze Malopolski”. „Pradzieje Nowej Huty”. „Mnie egipskie w świetle oświecenia” (10-13, wt. wol.). „Cypryjskie starożytności” (10-13, wt. wol.). POZIEMIŃSKOŚĆ ŚWIĘTOKRZYŻSKA (Cicha): Dzieje Ryunku Krakowskiego” (9-13). MUZEUM PAMIĘCI NARODOWEJ — APTEKA „POD OREM” (plac Bohaterów Getta 18): „Krajkowski getto” — obóz palestyński (10-15). KRZYSZTOF RY (Szczepańska 2): IX kolekcja Grupy Krakowskiej 3a) Wystawa: „Malarstwo Norberta Skupitnickiego i Kazimierza Glaza (11-18). GALERIA ARKADY (pl. Szczepański 3a) Wystawa: „Wystawa grafiki I. Chylińskiego” (11-18). GALERIA PRYZMAT (Rozbratowska 15-18): GALERIA PŁASTYKA (pl. Szczepański 5): (10-18). MUZEUM NARODOWE — SUKIENNICZE: Galeria polskiej sztuki XIX w. (12-17,30, wt. wol.). MUZ. WYSPAŃSKIEGO (Kanonicza 9): (12-17,30, wt. wol.). ZBIÓR EKSPERYMENCY (Jana 2): Wyst. „Wielka Rewolucja Francuska a sprawa polska” (niecz.). KAMIENICA SZOLARSKICH (pl. Szczepański 9): (niecz.). DOM JANA MATFIEKI (Polska 11): (niecz.). NOWY GMACH (al. 3 Maja 11): Wyst. „Zydy i polscy” (10-15,30). MUZEUM LOTNICTWA I ASTRONAUTYKI (al. Piłsudskiego 37): (9-15). GALERIA AKADEMII SZUK PIK NUCH (ul. Bracka 4): (11-17). TSP (pl. Szczepański 4): Wyst. „Prace E. Szczępanki (10-17). SALON WYSTAWOWY (al. Róż 13): Wyst. malar. Józefa Wejdemana (10-17). KLUB MPK (ul. Rynek 4): CZYTELNIKA: Wst. Stowarzyszenia Art International, France (Polska 11-18). GALERIA (13-18). KLUB MPK (pl. Centralny 13): CZYTELNIKA: GAL. „POD BARANAMI” (Rynek Główny 27): (10-15). WIELKIE SAŁE WYSTAW ARTYSTYCZNYCH (3 Maja 4): Wyst. „Rzeźba, malarstwo, dokumentacja” A. Pollo (10-14). MYŚLENICE: MDK (Swierzejskiej 19): (9-21). MUZ. REGIONALNE (ul. Sobieskiego 3): Wystawa: „Malarstwo na szkła” (10-15). MIEJSKIE SAŁE WYSTAW ARTYSTYCZNYCH (3 Maja 4): Wyst. „Rzeźba, malarstwo, dokumentacja” A. Pollo (10-14). CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRURGII URAZOWEJ: Kopernicka 21. CHIRURGII DZIECIĘCZĄ: Franciszkańska 33. LARYNGOLOGICZNY: Kopernicka 23a. UROLOGICZNY: Wrocławska 1. OKULISTY: CZNY: Włocławskie.

inne...

DOMOWA POMOC LEKARSKA: 55-56-64, wizyty domowe lekarzy specjalistów (9-20), sob., niedz., święta (9-15). POGOTOWIE „MEDICAT” (wizyty internistów kardiologów pediatrycznych, farmakologów, chirurgów dziecięcych) — tel. 34-40-40 (12-20), sob., niedz., święta (10-16-18). SPÓLNOŚC KARDIOLOGICZNA I CHIRURGICZNA (wizyty domowe) — tel. 12-30-38 i 12-41-66 (10-22). NAGŁA POMOC LEKARSKA: lekarzy specjalistów — tel. 66-80-00 (10-21,30). POMOC DROGOWA PZMoI (al. Kawory 3): 37-55-75 (7-15 i 18-22), sob., niedz., wt. (10-18).

TELEFON ZAUFANIA DLA NARKOMANÓW: 34-08-09 (8-19).

POGOTOWIE TECHNICZNE — „POLMOBYT” (ul. Pokoju 81) — tel. 15-00-84 (8-22).

DIAGNOSTYCZNA POMOC MEDYCZNA: (ultrasoundografia i plejogramy) tel. 66-30-00 (poniedziałek 11-17), sob., niedz. (niecz.).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

MŁODZIEŻOWY TELEFON ZAUFANIA: 939 (14-19).

TELEFON ZAUFANIA: 33-71-37 (15-23).

SZKOLNICKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT — tel. 23-04-72 (cała doba).

INFORMACJA ONKOLOGII — tel. 21-00-60 (10-11).

EEG — GRAF. POKROWIA PSYCHIATRYCZNE — NEUROLOGICZNA — EEG DZIECI, DORSAL, Rejestracja: Kraków — tel. 66-37, godz. 15-21.

SPÓLNOŚC PSYCHOLOGICZNA — PSYCHIATRYCZNA (Jasńskiego 34/1): rejestracja telefoniczna, tel. 56-90-08, godz. 9-14, tel. 43-58-69 (10-20).

SPECJALISTYCZNA PRACOWNIA LEKARSKA — diagnostyka, ultrasonograficzna — Kraków, ul. Sienna 14/5; w sierpniu nieczynna.

„SONOMED” — diagnostyka USG jamy brzusznej, tel. 11-20-81 (poniedziałek: 9-21,30); (sob.,niedz. 11-18).

SPÓLNOŚC PRACY PSYCHOLOGOWY (Sępkiewicza 9) — tel. 21-54-14 (10-18).

SPÓLNOŚĆ POMOC MEDYCZNA SPN „ZDROWIE” (wizyty lekarskie specjalistów, pielęgnacja, rehabilitacja, egz. opiekę) — tel. 11-20-51, pon. — piątek (9-21,30); (sob.,niedz. wt. (11-18)).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYM: 69-39-81 (16-30).